

تحقیقی

ارتباط سرمایه فرهنگی با عملکرد علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان سال ۱۳۹۲

آسیه السادات بنی عقیل^{۱*}، ابراهیم صالحی عمران^۲، محمد فاضلی^۳، وحید فلاح^۴

۱- دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری. ۲- دکتری برنامه ریزی آموزشی، عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران.

۳- دکتری جامعه شناسی سیاسی. ۴- دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری.

چکیده

زمینه و هدف: حرکت جهان به سمت اقتصاد دانش بنیان، سرمایه انسانی کارا را که اغلب در دانشگاه تربیت می‌شوند، به مهم‌ترین عامل رقابتی هر کشور تبدیل کرده و شناسایی عوامل مرتبط با عملکرد آنان را جزو ضروریات قرار داده است. هدف این مطالعه، تعیین ارتباط سرمایه فرهنگی با عملکرد علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌باشد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی-تحلیلی مقطعی با استفاده از دو پرسشنامه سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی که روایی صوری، محتوا (کمی و کیفی) نیز پایایی آن (آزمون همسانی درونی) تایید شده بود، در ۱۲۶ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (محیط پژوهش) دارای حداقل ۳ سال تجربه تحصیل در دانشگاه که پرسشنامه‌ها را به شیوه خود اظهاری تکمیل نموده بودند، بیماری جسمی یا روانی شناخته شده نداشتند و در طول مدت مطالعه فارغ التحصیل نشدند، بر اساس طرح نمونه گیری تصادفی حلقه ای متناسب با تعداد دانشجویان هر دانشکده در سال ۱۳۹۲ انجام شد. در این مطالعه جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری SPSS-19 و آزمون‌های توزیع فراوانی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام چند متغیره در سطح معنی داری ۰/۰۵ استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد سرمایه فرهنگی با عملکرد علمی دانشجویان با ضریب همبستگی ۰/۴۵ ارتباط مثبت و معنی‌داری داشت، به طوری که با افزایش نمرات سرمایه فرهنگی، دانشجویان عملکرد علمی بالاتری را نشان دادند. نیز یافته‌ها حاکی از آن بود که می‌توان با استفاده از مدل پیش بین، عملکرد علمی دانشجویان را با استفاده از نمرات سرمایه فرهنگی درونی و نهادی پیش بینی نمود. **نتیجه گیری:** با توجه به یافته‌های مطالعه می‌توان نتیجه‌گرفت کسب و ارتقای سرمایه فرهنگی می‌تواند بر عملکرد علمی دانشجو موثر باشد.

کلیدواژه‌ها: سرمایه فرهنگی، عملکرد علمی، عملکرد آموزشی-پژوهشی، دانشجو، آموزش عالی

نویسنده مسئول: دکتر آسیه السادات بنی عقیل، پست الکترونیکی: a_baniaghil@yahoo.com

نشانی: گرگان، ابتدای جاده شصتکلا، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، دانشکده پرستاری و مامایی بویه. تلفن: ۴۴۳۰۳۵۳ (۰۱۷۱)

وصول مقاله: ۹۲/۵/۱، اصلاح نهایی: ۹۲/۹/۱۱، پذیرش مقاله: ۹۳/۲/۱۵

مقدمه

نظام آموزش عالی که دارای فراگرد علمی پیچیده، پویا و مبتنی بر آینده است، جهت دستیابی به برنامه دقیق و کارشناسانه نیاز به بررسی عوامل موثر بر عملکرد عناصر اصلی آن از جمله دانشجویان دارد تا از هدر رفتن منابع اقتصادی، اتخاذ سیاست‌های نادرست، زوال اعتماد به نفس و تزلزل شخصیت فردی و اجتماعی جلوگیری نماید (۱).

عملکرد علمی دانشجویان به دلیل ماهیت چالش برانگیز و پیچیده‌اش، توجه پژوهشگران زیادی را به خود جلب نموده است (۲-۳).

مطالعات بسیاری توسط پژوهشگران درخصوص عملکرد علمی و عوامل مرتبط صورت گرفته است. بررسی تحقیقات گذشته نشان می‌دهد عوامل فردی متعددی از جمله شخصیت، هوش، توجه و تمرکز، روش‌های کمک یادگیری، راهبردهای آزمون، انگیزش و نگرش می‌توانند با عملکرد علمی دانشجویان ارتباط داشته باشند (۴-۱۰).

یکی از متغیرهایی که سالیان اخیر نظر پژوهشگران آموزش را به خود جلب نموده، سرمایه فرهنگی (Cultural Capital) است. سرمایه فرهنگی قدرت شناخت و قابلیت استفاده از کالاهای فرهنگی، مهارت، عناوین نمادین کمیاب در فرد و در برگیرنده تمایلات پایدار اوست (۱۱) و شامل ۴ حیطه سرمایه فرهنگی درونی (Embodied Cultural Capital)، عینی (Objective Cultural Capital)، نهادی (Institutionalized Cultural Capital) و تعاملی (Intracultural Cultural Capital) می‌باشد (۱۲-۲۳).

بررسی تحقیقات گذشته درخصوص ارتباط سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی فراگیران نشان از عدم توافق بین پژوهشگران دارد، به طوری که نتایج برخی مطالعات حاکی از آن است که سرمایه فرهنگی بر عملکرد علمی دانشجویان اثر مثبت و معنی‌دار دارد (۲۰-۱۴)، چرا که دانشجویان دارای سرمایه فرهنگی بالا از ظرفیت ذهنی (۲۴)، مهارت تفکر انتقادی، قدرت انتزاع، عادات فرهنگی مناسب (۱۹) و مهارت‌های آموزشی بالاتری نسبت به دانشجویان دارای سرمایه فرهنگی پایین برخوردارند که می‌تواند بر عملکرد علمی آنان موثر باشد (۲۰). در مقابل برخی پژوهشگران بیان کردند سرمایه فرهنگی بر عملکرد علمی فراگیران تا سطوح قبل از دانشگاه اثر دارد و قابلیت-

هایی که افراد در خلال سال‌های تحصیل در دانشگاه و قبل از آن کسب می‌کنند، نقش برابر سازی داشته و اثر سرمایه فرهنگی کسب شده قبلی را می‌کاهد. نیز فراگیر قادر خواهد بود با بهره‌گیری از فرآیند خنثی سازی (Neutralization) (۲۵) شامل صرف وقت و انرژی بیشتر در انجام تکالیف، تلاش علمی بیشتر در کلاس یا خارج از کلاس، مطالعه بیشتر و فاضلانگی، مطالعات جانبی، پژوهش، انجام فعالیت‌های غنی فرهنگی و دستیاری پژوهش رشد ذهنی بیشتری کسب و سطح سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی خود را با همکلاسی‌های دارای سرمایه فرهنگی بالایش برابر نماید (۱۹).

با توجه به اهمیت ویژه دانشجویان و عملکرد ایشان که بیش از ۴ میلیون نفر از جمعیت کشورمان را تشکیل می‌دهند و نتایج ضد و نقیض مطالعات گذشته، پژوهشگران بر آن شدند مطالعه حاضر را با هدف تعیین ارتباط سرمایه فرهنگی با عملکرد علمی (آموزشی و پژوهشی) دانشجویان به انجام رسانند.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی-تحلیلی و مقطعی با هدف تعیین رابطه سرمایه فرهنگی بر عملکرد علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام شد.

جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان (۲۰۱۰ نفر) دانشگاه علوم پزشکی گلستان بود. تعداد نمونه‌های پژوهش بر اساس مطالعه Moss (۱۹) در تعیین ارتباط سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی ($r=0/26$) در سطح اطمینان ۹۵ درصد و توان آزمون ۹۰ درصد حداقل ۱۱۶ دانشجو برآورد شد که با احتساب احتمال ۲۰ درصد افت نمونه، نمونه-گیری در ۱۴۰ دانشجو انجام شد که در نهایت ۱۲۶ نمونه وارد مطالعه شدند.

نمونه‌گیری در دانشجویانی انجام گرفت که تمایل به شرکت در مطالعه داشتند، دانشجوی مهمان نبودند، پرسشنامه‌ها را تکمیل نموده بودند، بیماری جسمی یا روانی شناخته شده نداشتند، در طول مدت مطالعه فارغ التحصیل نشدند، حداقل ۳ سال در نظام آموزش عالی تحصیل کرده و در زمان مطالعه در دانشگاه حضور داشتند.

با توجه به این که دانشگاه علوم پزشکی گلستان دارای ۵ دانشکده (پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری و مامایی، فنآوری های نوین و پیراپزشکی) بود محقق از نمونه‌گیری طبقه‌ای

آموزشی (۱۵ سؤال با هدف سنجش میزان فعالیت‌های آموزشی در کلاس و خارج از آن، رعایت مقررات آموزشی و میانگین معدل) و عملکرد پژوهشی (۱۰ سؤال با هدف سنجش مشارکت پژوهشی، فعالیت پژوهشی، عضویت در انجمن‌های پژوهشی) که به شیوه خوداظهاری تکمیل گردید، سنجش شد. سوالات ۱ تا ۱۴ عملکرد آموزشی با مقیاس ۵ درجه ای (۱ تا ۵) و عملکرد پژوهشی ۲ درجه ای (۱ تا ۲) نمره گذاری شد. سپس نمرات بر مبنای صفر تا ۱۰۰ تراز گردید. نمره بالاتر نشان دهنده عملکرد بهتر بود.

پس از تکمیل پرسشنامه‌ها توسط نمونه‌های پژوهش، داده‌ها وارد کامپیوتر شده و با نرم افزار (SPSS-19) در سطح اطمینان ۹۵ درصد تجزیه و تحلیل شد. در این مطالعه از آزمون‌های آماری توزیع فراوانی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام چندمتغیره استفاده شد.

در این مطالعه پژوهشگر جهت رعایت موازین اخلاق در پژوهش، پس از اخذ مجوز از مسئولان دانشگاه علوم پزشکی گلستان به محیط پژوهش مراجعه، نمونه‌های پژوهش را شناسایی و ضمن معرفی خود با ارائه توضیحاتی در زمینه ماهیت، اهداف پژوهش و چگونگی انجام آن و نقشی که هر کدام از شرکت کنندگان در پژوهش خواهند داشت، رضایت آگاهانه و کامل آنان را بر اساس تمایل شخصی به حضور در مطالعه اخذ نمود. نیز محقق بیان نمود اطلاعات کسب شده کاملاً محرمانه بوده و آنان برای خروج از مطالعه در هر زمان که تمایل دارند مختار می باشند.

یافته ها

در این مطالعه ۱۲۶ دانشجو (۳۲/۵ درصد مرد و ۶۷/۵ درصد زن) شرکت داشتند که ۸۲ درصد آنان در گروه قومی فارس و -۱۸ درصد ترکمن بودند. ۷۷ درصد نمونه‌ها مجرد و ۲۱/۴ درصد متأهل بودند. ۹۳ درصد دانشجویان زیر ۲۶ سال سن داشتند. ۶۶/۷ درصد دانشجویان دکتری (دکتری حرفه ای و دکتری تخصصی)، ۷/۱ درصد فوق لیسانس و ۲۶/۲ درصد در مقطع کارشناسی مشغول به تحصیل بودند. ۹۰/۵ درصد خانواده های دانشجویان ساکن شهر و سایرین روستانشین بودند. ۵۰/۸ درصد پدران و ۷۰/۳ درصد مادران آنان تجربه تحصیل در دانشگاه را نداشتند. ۶۱/۱ درصد پدران دانشجو کارمند یا بازنشسته، ۳۰/۱ درصد شغل آزاد، نیز ۶۹ درصد مادران خانه-

نسبتی استفاده نمود تا احتمال انتخاب همه واحدهای جمعیت به نسبت برابر برقرار و زیر گروه‌ها با همان نسبتی که در جامعه پژوهش وجود دارند به عنوان نماینده جامعه انتخاب شوند. بدین گونه که بعد از محاسبه حجم نمونه، طبقه‌ها از دانشجویان واجد شرایط (۵۰۴ نفر) بر حسب دانشکده، رشته و مقطع تحصیلی تشکیل و نمونه‌ها با استفاده از طرح نمونه-گیری تصادفی طبقه ای بر مبنای لیست حضور و غیاب دانشجویان و جدول اعداد تصادفی درون طبقات شناسایی شد (دانشجویان دندانپزشکی حداکثر سال سوم بودند و وارد مطالعه نشدند).

در این مطالعه جهت جمع آوری داده‌ها از دو پرسشنامه ی سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی که روایی صوری (بر اساس نظرات دو صاحب نظر ادبیات فارسی و ۱۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان)، روایی محتوی (بر مبنای قضاوت ۱۵ تن از متخصصان مجرب در حیطه‌های طراحی ابزار و دو مفهوم سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی) در دو بعد کیفی و کمی (با استفاده از دو شاخص نسبت روایی محتوی و شاخص روایی محتوا) و پایایی آن (مبتنی بر آزمون همسانی درونی به ترتیب برای دو پرسشنامه سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۴۹ و ۰/۸۳۸) تایید شده بود، استفاده گردید (۱).

سرمایه فرهنگی دانشجویان با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته در ۴ حیطه سرمایه فرهنگی درونی (۹ سؤال با هدف سنجش دانش، مهارت و ترجیحات فرهنگی)، سرمایه فرهنگی عینی (۱۷ سؤال با هدف سنجش میزان مشارکت فرهنگی، استفاده از کالاهای فرهنگی و منابع فرهنگی)، سرمایه فرهنگی نهادی (۱۰ سؤال با هدف سنجش مدارک فنی، حرفه ای، علمی و هنری) و سرمایه فرهنگی تعاملی (۱۲ سؤال با هدف سنجش روابط فرهنگی در فضای خانواده و دانشگاه) که به شیوه خوداظهاری تکمیل گردید، سنجش شد. سوالات سرمایه فرهنگی درونی و تعاملی دارای مقیاس ۵ درجه ای (۱ تا ۵)، نهادی ۲ درجه ای (۱ تا ۲) و ۱۱ سؤال سرمایه فرهنگی عینی ۵ درجه ای (۱ تا ۵) و ۶ سؤال ۲ درجه ای (۱ تا ۲) بود. سپس نمرات بر مبنای صفر تا ۱۰۰ تراز شد. نمرات بالاتر نشان دهنده سرمایه فرهنگی بالاتر بود. عملکرد علمی دانشجویان نیز با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته در ۲ حیطه عملکرد

سرمایه فرهنگی با ضریب همبستگی ۰/۳ و سه حیطة سرمایه فرهنگی درونی با ضریب همبستگی ۰/۴۴، سرمایه فرهنگی عینی با ضریب همبستگی ۰/۲ و سرمایه فرهنگی نهادی با ضریب همبستگی ۰/۳۴ با عملکرد پژوهشی دانشجویان ارتباط مثبت معنی داری داشت؛ بدین معنی که هر قدر این مقادیر نمرات بالاتری را نشان می داد، دانشجویان نمرات بالاتری در عملکرد پژوهشی ارائه نمودند ($P \leq 0/01$). سرمایه فرهنگی درونی و نهادی ارتباط متوسطی با عملکرد پژوهشی دانشجویان نشان داد. در مقابل نتایج حاکی از عدم وجود ارتباط معنی دار بین سرمایه فرهنگی تعاملی و عملکرد پژوهشی دانشجویان بود.

جهت پیش بینی مدل تغییرات عملکرد علمی (متغیر ملاک) با توجه به تغییرات متغیر پیش بین سرمایه فرهنگی از آزمون رگرسیون چندمتغیره و با روش گام به گام استفاده شد. برای این منظور نمرات ۴ حیطة سرمایه فرهنگی درونی، عینی، نهادی و تعاملی وارد مدل شد که دو حیطة عینی و تعاملی از مدل خارج و دو حیطة درونی و نهادی در مدل باقی ماند و فرمول پیش بین عملکرد علمی (Y)، عملکرد آموزشی (Y_1) و عملکرد پژوهشی (Y_2) بر مبنای ۱۰۰ بر اساس نمرات سرمایه فرهنگی درونی (X_1) و نهادی (X_2) به صورت زیر تعیین گردید.

$$* Y = 20 + 0/46 X_1 + 0/2 X_2$$

$$* Y_1 = 26/7 + 0/4 X_1 + 0/16 X_2$$

$$* Y_2 = 0/7 X_1 + 0/4 X_2 - 25$$

بدین معنی که برای پیش بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان (علمی، آموزشی و پژوهشی) می توان نمرات سرمایه فرهنگی درونی را بجای عدد (X_1) و نمرات سرمایه فرهنگی نهادی را بجای عدد (X_2) در مدل های بدست آمده قرار داد و نمرات عملکرد دانشجویان را پیش بینی نمود.

بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان داد بین سرمایه فرهنگی با عملکرد علمی دانشجویان ارتباط مستقیم و مثبت وجود داشت؛ بدین معنی که با افزایش نمرات سرمایه فرهنگی، عملکرد علمی آنان افزایش یافت. برخی پژوهشگران با عملیاتی کردن مفهوم سرمایه فرهنگی در تحقیقات خود نشان دادند سرمایه فرهنگی با عملکرد علمی فراگیران ارتباط مثبت و معنی دار داشت (۱۳) و ۲۴-۱۵ و ۳۳-۲۶).

دار و سایرین شاغل بودند. درآمد ماهیانه ۶۲ درصد خانواده- های دانشجویان نیز زیر خط فقر (کمتر از یک و نیم میلیون تومان در ماه) بود.

نتایج آزمون آماری همبستگی نشان داد سرمایه فرهنگی با ضریب همبستگی ۰/۴۵ با عملکرد علمی دانشجویان ارتباط مثبت معنی داری داشت. حیطة ی سرمایه فرهنگی درونی با ضریب همبستگی ۰/۵۸، سرمایه فرهنگی نهادی با ضریب همبستگی ۰/۳۷، سرمایه فرهنگی عینی با ضریب همبستگی ۰/۲ و سرمایه فرهنگی تعاملی با ضریب همبستگی ۰/۲ با عملکرد علمی دانشجویان ارتباط مثبت معنی داری داشتند، به طوری که با افزایش نمرات آن ها میزان عملکرد علمی عدد بالاتری را نشان داد ($P \leq 0/01$). ارتباط سرمایه فرهنگی درونی با عملکرد علمی زیاد، سرمایه فرهنگی نهادی با عملکرد علمی متوسط و سرمایه فرهنگی عینی و تعاملی با عملکرد علمی اندک، ولی معنی دار بود (جدول ۱).

جدول ۱: ارتباط سرمایه فرهنگی و ۴ حیطة آن با عملکرد علمی

سرمایه فرهنگی	سرمایه فرهنگی درونی	سرمایه فرهنگی عینی	سرمایه فرهنگی نهادی	سرمایه فرهنگی تعاملی
عملکرد علمی	$r = 0/58$	$r = 0/2$	$r = 0/37$	$r = 0/2$
عملکرد آموزشی	$r = 0/42$	$r = 0/53$	$r = 0/17$	$r = 0/23$
عملکرد پژوهشی	$r = 0/3$	$r = 0/44$	$r = 0/2$	$r = 0$

نتایج مطالعه همچنین حاکی از آن بود که سرمایه فرهنگی با ضریب همبستگی ۰/۴۲ با عملکرد آموزشی دانشجویان ارتباط مثبت و معنی دار داشت. از ۴ حیطة ی سرمایه فرهنگی، سرمایه فرهنگی درونی با ضریب همبستگی ۰/۵۳، سرمایه فرهنگی نهادی با ضریب همبستگی ۰/۳۲ و سرمایه فرهنگی تعاملی با ضریب همبستگی ۰/۲۳ و سرمایه فرهنگی عینی با ضریب همبستگی ۰/۱۷ با عملکرد آموزشی دانشجویان ارتباط مثبت و معنی دار داشت ($P \leq 0/01$)؛ بدین معنی که با افزایش نمرات حیطة های سرمایه فرهنگی، عملکرد آموزشی دانشجویان افزایش یافت. نیز نتایج نشان داد ارتباط سرمایه فرهنگی درونی با عملکرد آموزشی زیاد و سرمایه فرهنگی نهادی و تعاملی متوسط و سرمایه فرهنگی عینی ضعیف بود.

فراگیر اثر داشته باشد و قابلیت‌هایی که وی در خلال سال‌های تحصیل قبل از دانشگاه و دوران دانشگاه کسب می‌کند می‌تواند نقش برابرسازی سرمایه فرهنگی را داشته و اثر اختلاف سرمایه فرهنگی اولیه را بکاهد. نیز فراگیر قادر خواهد بود با بهره‌گیری از فرآیند خشتی‌سازی (۲۵) از جمله صرف وقت و انرژی بیشتر در انجام تکالیف، تلاش علمی بیشتر در کلاس یا خارج از کلاس، مطالعه بیشتر و فاضلانه، مطالعات جانبی، پژوهش، انجام فعالیت‌های غنی فرهنگی و دستیاری پژوهش، رشد ذهنی بیشتری کسب و سطح سرمایه فرهنگی و عملکرد علمی خود را با همکلاسی‌های دارای سرمایه فرهنگی بالایش برابر نماید و برخلاف نظر برخی پژوهشگران دانشجویانی که وارد دانشگاه می‌شوند از اثر سرمایه فرهنگی بر عملکرد علمی-شان رها می‌گردند (۱۹).

نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد سرمایه فرهنگی و حیطه‌های آن با عملکرد علمی دانشجویان ارتباط مثبت و معنی‌دار دارند، لذا به منظور ارتقا و بهبود عملکرد علمی (آموزشی و پژوهشی) دانشجویان باید کلیه کسانی که به نحوی با دانشجویان سروکار دارند (سیاستگذاران، مدیران، مسئولان و اساتید) از مفهوم سرمایه فرهنگی و نقش آن در آموزش مطلع باشند و در جهت بهبود آن تلاش نمایند. نیز از آنجا که کسب این سرمایه نیازمند زمان است، خانواده‌ها و مسئولان نظام آموزش و پرورش نیز باید به این مهم اهتمام ورزند تا دانشجویان قبل از ورود به دانشگاه سرمایه فرهنگی لازم را کسب نمایند. همچنین با توجه به مدل پیش بین بدست آمده می‌توان پیشنهاد نمود از این مدل جهت پیش بینی عملکرد علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان استفاده گردد و سایر پژوهشگرانی که علاقمند به مطالعه در حوزه آموزش هستند مدل‌های پیش بین محدوده جغرافیایی خود را تعیین نمایند. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به محدودیت جغرافیایی- (انجام پژوهش در دانشگاه علوم پزشکی گلستان) و تکمیل پرسشنامه به شیوه خوداظهاری یاد نمود.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته شده از پایان نامه دانشجویی مقطع دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری می‌باشد که در معاونت پژوهشی آن واحد (کد ۲۰۸۲۱۲۱۲۹۰۱۰۳۳) کد

نیز نتایج مطالعه حاضر نشان داد بین ۴ حیطه سرمایه فرهنگی درونی، عینی، نهادی و تعاملی با عملکرد علمی دانشجویان ارتباط مستقیم و مثبت وجود داشت؛ بدین معنی که با افزایش نمرات این متغیرها نمرات عملکرد علمی دانشجویان افزایش یافت. بررسی مطالعات گذشته نشان می‌دهد نتایج مطالعات برخی پژوهشگران با مطالعه حاضر همخوانی دارد (۲۳-۱۵ و ۲۷ و ۳۳).

درخصوص ارتباط سرمایه فرهنگی عینی با عملکرد علمی، نتایج مطالعه حاضر همسو با مطالعات برخی پژوهشگران نشان داد حیطه سرمایه فرهنگی عینی با بهبود عملکرد علمی و کسب نمرات بالاتر فراگیران همراه است (۱۳ و ۱۵ و ۲۳ و ۲۸). Prokic-Breuer (۲۰۱۱) در مطالعه خود نشان داد شاخص-های منابع فرهنگی خانواده و فعالیت‌های فرهنگی فراگیران با عملکرد علمی آنان ارتباط مثبت دارد و این ارتباط در سنین پایین قوی‌تر است (۲۸).

درخصوص ارتباط حیطه سرمایه فرهنگی نهادی با عملکرد علمی، نتایج مطالعه حاضر با Hampton-Garland و همکارش (۲۰۰۹)، Zwick (۲۰۱۲) و Pilz (۲۰۰۹) همخوانی داشت، به طوری که با افزایش سرمایه فرهنگی نهادی که با بهبود مهارت‌های شغلی همراه بود، فراگیران عملکرد علمی بهتری را ارائه نمودند (۱۵ و ۲۷ و ۳۱).

باینگانی و کاظمی (۱۳۸۹) در مطالعه خود سرمایه فرهنگی نهادی را فرآیند شناسایی و تایید ضمانت شده آرایه وسیعی از سرمایه فرهنگی فرد توسط نهاد یا سازمان بیان نمودند که می‌تواند سبب بروز جریانی از خدمات گردد (۳۴).

نوغانی (۱۳۸۶) در مطالعه خود مدارک را نشان‌دهنده مهارت خاص معرفی کرده که پاداش و ارزش منزلتی داشته و می‌تواند صاحب آن را به موقعیت‌های پر منزلت تر که پیش روی آن-هاست هدایت کند (۳۰).

همچنین نتیجه ارتباط سرمایه فرهنگی تعاملی و عملکرد علمی دانشجویان مشابه نتایج بررسی Moss (۲۰۰۵)، Cardoso و همکاران (۲۰۱۱)، Wu و همکاران (۲۰۱۰) و Prokic-Breuer (۲۰۱۱) حاکی از ارتباط مثبت و معنی‌دار این دو متغیر با یکدیگر بود (۱۹ و ۳۵ و ۲۶ و ۲۸).

در مقابل برخی پژوهشگران بیان کردند سرمایه فرهنگی و حیطه‌های آن ممکن است تا سطوح قبل از دانشگاه بر عملکرد

مطالعه و سایر همکارانی که ما را در اجرای این پروژه تحقیقاتی یاری رساندند، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

مورخ ۹۱/۳/۳) به ثبت رسیده است. نویسندگان مقاله از مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری که حمایت معنوی مطالعه را به عهده گرفته اند، کلیه دانشجویان شرکت کننده در

References

- Baniaghil A.S. Explanation of relationship between cultural capital and quality of life with educational performance in Gorgan University of medical sciences students and their communication mechanisms. Faculty of human sciences. department of educational management. PhD thesis. 2013;110-25.[in Persian]
- Farooq M.S, Chaudhry A.H, Shafiq M, Berhanu G. Factors Affecting Students' Quality of Academic Performance: A Case of Secondary School Level. *Journal of Quality and Technology Management*. 2011;-7(2):1- 14.
- Mushtaq I, Nawaz Khan SH. Factors Affecting Students' Academic Performance. *Global Journal of Management and Business Research*. 2012;12(9):16-22.
- Rosander P. Bäckström M. Stenberg G. Personality traits and general intelligence as predictors of academic performance: A structural equation modelling approach. *Learning and Individual Differences*. 2011; 21(5): 590–6.
- Chamorro-Premuzic T. Furnham A. Personality, intelligence and approaches to learning as predictors of academic performance. *Personality and Individual Differences*. 2008; 44: 1596–603.
- Parks-Stamm E.J, Gollwitzer P.M, Oettingen G. Implementation intentions and test anxiety: Shielding academic performance from distraction. *Learning and Individual Differences*. 2010;20:30–3.
- Alloway T.P, Alloway R.G. Investigating the predictive roles of working memory and IQ in academic attainment. *Journal of Experimental Child Psychology*. 2010;106: 20–9.
- Haghverdi H.R, Biria R, Karimi L. The effect of note-taking strategy instruction on the students' academic achievement. *Journal of Asia TEFL*. 2010;7(2):123-51.
- Bonaccio S, Reeve C.L. The nature and relative importance of students' perceptions of the sources of test anxiety. *Learning and Individual Differences*. 2010;20:617–25.
- Komarraju M, Karau S.J, Schmeck R.R. Role of the Big Five personality traits in predicting college students' academic motivation and achievement. *Learning and Individual Differences*. 2009;19: 47–52.
- fazeli M. Concumpation and life style. 2003; Ghom. Sobh e sadeh pub.[in Persian]
- Ovink Sarah M, Veazey Brian D. More Than Getting Us Through: A Case Study in Cultural Capital Enrichment of Underrepresented Minority Undergraduates. *Research in Higher Education*. 2011; 52: 370–94.
- Dumais Susan A. Ward A. Cultural capital and first-generation college success. *Poetics*. 2010; 38: 245–65.
- Academic Achievement. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2011; 29: 1596 –605.
- Dronkers J. Positive but also negative effects of ethnic diversity in schools on educational performance? An empirical test using cross-national PISA data. 2010:-1-25. <http://mpr.ub.uni-muenchen.de/25598>. Dissertation.
- Hampton-Garland, Gazelle P . what do you want to be when you grow up? The impact of cultural capital on the post – high school aspiration of six rural young adult. 2009;1- 229. PHD Dissertation. the Faculty of The Graduate School at The University of North Carolina at Greensboro .libres. uncg.edu/ir/ uncg/f/Hampton_Garland_uncg_0154D_10267.
- Mads Meier J. Equal Access but Unequal Outcomes: Cultural Capital and educational Choice in a Meritocratic Society. *Social Forces*. 2009;87(4): 1943-72.
- Weininger, E. B. Lareau, A. Cultural Capital. 2007; http://www.brockport.edu /sociology/ faculty/Cultural_Capital.pdf.
- van de Werfhorst, H. Cultural capital: strengths, weaknesses and two advancements. *British Journal of Sociology of Education*. 2010; 31(2): 157–69.
- Moss, G. Cultural Capital and Graduate Student achievement: A Preliminary Quantitative Investigation. *Electronic Journal of Sociology*. 2005: 1-25. ISSN: 1198 3655.
- De Graaf, N. De Graaf, P. M. Kraaykamp, G. Parental Cultural Capital and Educational Attainment in the Netherlands: A Refinement of the Cultural Capital Perspective. *Sociology of Education* .2000; 73: 92-111.
- Lareau, A. Horvat, E. M. Moments of Social Inclusion and Exclusion: Race, Class, and Cultural Capital in Family-School Relationships. *Sociology of Education*. 1999;72: 37-53.
- Farkas G. Human Capital or Cultural Capital? Ethnicity and Poverty Groups in an Urban School District. New York: Aldine de Gruyter. 1996: 1-216.
- Seprhe M. cultural capital and educational success. Thesis for M.A. degree in society. University of mazandaran, faculty of humanities and social sciences. 2011: 1-200. [in Persian]
- Lee E.M, Kao G. Less bang for the buck? Cultural capital and immigrant status effects on kindergarten academic outcomes. *Poetics*. 2009; 37: 201–26.
- Astin A.W. What matters in college: Four critical years revisited. San Francisco: Jossey-Bass. ISSN: 0024-1822.<http://search.epnet.com/login.aspx? direct=true&db=aph&an=9409260313>. 1993;79(4): 4- 16.

26. Wu J, Hughes J.N, Kwok O. Teacher–student relationship quality type in elementary grades: Effects on trajectories for achievement and engagement. *Journal of School Psychology*. 2010; 48:357–87.
27. Zwick TH. Determinants of individual academic achievement Group selectivity effects have many dimensions. *Research Centre for Education and the Labour Market: Maastricht University*. 2012: 1-29. <ftp.zew.de/pub/zew-docs/dp/dp12081.pdf>.
28. Prokic-Breuer T. The Relative Importance of Social and Cultural Capital for Educational Performance: Eastern versus Western Europe. *European University Institute, Italy*. <http://bibliothek.wzb.eu/pdf/2011/i11-403.pdf>. 2011:1-47.
29. Mae Davey C. Predicting college student success. A historical and predictive examination of high school activities and accomplishments. *Dissertation on Doctor of Philosophy in Counseling Psychology. Department of Educational Psychology. The University of Utah*. content.lib.utah.edu/utah/utahlib/getfile/collection/etd2/id/327/filename/549.pdf. 2010; 1- 151.
30. Noughani M. The inequality in cultural capital and its impact on the per-collage students success in entering the higher education system. *Journal of education*. 2007; 23(3 (91)):71-101. [in Persian]
31. Pilz M. After Abitur, first an apprenticeship and then university? Why German Abitur 25 holder are taking vocational training in the financial services sector. *European Journal of Vocational Training*. 2009;-46(1):41-65.
32. Lleras, C. Do skills and behaviors in high school matter? The contribution of noncognitive factors in explains differences in educational attainment and earnings. *Social Science Research*. 2008; 37:888-902.
33. Abrantes J.L, Seabra C, Lages L.F. Pedagogical affect, student interest, and learning performance. *Journal of Business Research*. 2007; 60: 960-4.
34. Bayangani B. Kazemi. Theoretical bases of cultural capital. *Bargh-e farhangh*. 2010; 21: 8-21.[in Persian]
35. Cardoso A, Ferreira M. Abrantes J. Personal and Pedagogical Interaction Factors as Determinants of

Original Paper

Relationship Between Cultural Capital and Academic Performance in Golestan University of Medical Sciences' Students, 2013

Asieh Sadat Baniaghil (PhD)^{*1}, Ebrahim Salehi Omran (PhD)², Mohammad Fazeli (PhD)³, Vahid Fallah (PhD)⁴

1-PhD in Educational Management, Islamic Azad University, Sari Branch. 2-Associate Professor, Department of Education, Mazandaran University. 3-PhD in Political Sociology. 4-Assistant Professor, Philosophy of Education, Islamic Azad University, Sari Branch.

Abstract

Background and Objective: the world moving toward a knowledge based economy has led efficient human capital trained in university to the most important competitive factor in each country. Thus, it is vitally important to identify the factors related to their functions. The goal of this study was to explore the relationship between cultural capital and academic performance of Gorgan University of medical sciences' students.

Material and Methods: This descriptive-analytical study was conducted (2013) on 126 randomly selected students, with at least 3 years of College experience, who had not any known physical or mental illnesses. The questionnaires, completed self-reportedly, were cultural capital and academic performance whose face and content validity (quantitative and qualitative) as well as reliability (internal consistency test) were confirmed. In data analysis, using SPSS-19, we measured frequency, Pearson Correlation Coefficient and stepwise regression techniques (0.05).

Results: Based on the results, there was a significant positive correlation ($r = 0.45$) between cultural capital and academic performance in that the higher cultural capital score the better academic performance. Furthermore, using the prediction formula, students' academic performance can be predicted by their cultural capital.

Conclusion: According to the findings, the promotion of cultural capital can affect on academic performance of students.

Keywords: Cultural Capital, Academic Performance, Student, High Education

* **Corresponding Author:** Asieh Sadat Baniaghil (PhD), **Email:** a_baniaghil@yahoo.com

Received 23 Jul 2013

Revised 30 Nov 2013

Accepted 5 May 2014

This paper should be cited as: Baniaghil AS, Salehi Omran E, Fazeli M, Fallah V. [Relationship between Cultural Capital and Academic Performance in Golestan University of Medical Sciences' Students, 2013]. J Res Dev Nurs Midwifery. Spring and Summer 2014; [Article in Persian]